

УДК 378.1:37.013

Тетяна Плачинда

Льотна академія Національного
авіаційного університету

ORCID ID 0000-0002-2514-3644

DOI 10.24139/2312-5993/2019.06/120-129

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЗВО АВІАЦІЙНОГО ПРОФІЛЮ

У статті наголошується на необхідності організації освітнього середовища в льотних закладах освіти з урахуванням особливостей професійної діяльності фахівців авіаційної галузі. Говориться про те, що Міжнародна організація цивільної авіації (ICAO) надає рекомендації щодо професійного підготовки льотного складу, а саме подано опис умінь і навичок, необхідних для реалізації професійних дій, що допомагають досягти професійної майстерності. Акцентується, що зважаючи на специфіку льотних ЗВО, Державна авіаційна служба України окреслює вимоги щодо підготовки льотного складу в Україні, у відповідності до цих вимог, льотні ЗВО мають специфічну структуру й організацію освітнього процесу. З'ясовано, що підвалиною якісної фахової підготовки майбутніх авіафахівців є ефективна організація освітнього середовища.

Ключові слова: авіаційний фахівець, льотний заклад вищої освіти, професійна підготовка, освітнє середовище, авіаційна галузь, ICAO, свідоцтво пілота, специфіка закладу вищої освіти.

Постановка проблеми. Якісно нові соціальні й економічні реалії вимагають модернізованого підходу до системи освіти в глобалізованому просторі, водночас входження до єдиного освітнього простору зумовлює кардинальні зміни у сфері освіти. Галузь цивільної авіації належить до тієї сфери, де професійна підготовка фахівця набуває вагомості значущості, адже від цього залежить життя багатьох людей. Разом із тим, для професійної діяльності авіаційних фахівців характерна низка негативних чинників, що активують негативні зміни в організмі, впливаючи на здоров'я, професійну працездатність і безпеку польотів. Передумовою успішної діяльності авіафахівців є функційна ефективність екіпажу, що вирізняється вмінням помічати очевидні або неочевидні ознаки ускладнення польотної ситуації, екстраполювати її розвиток, окреслювати шляхи запобігання ускладненій ситуації, ухвалювати адекватне до ситуації рішення, демонструвати вміння його реалізувати. Необхідні професійні якості формуються під час фахової підготовки, у цьому контексті особливо актуальним є ефективна організація освітнього середовища в льотному закладі вищої освіти (ЗВО).

Аналіз актуальних досліджень. Зацікавлення щодо професійної підготовки майбутніх авіаційних фахівців виявляють чимало наукових студій. Так, психологічні основи дидактики льотного навчання вивчали Е. Зюрін, О. Кирницький, Р. Макаров, М. Нідзій, Ж. Шишкін та ін. Попередження несприятливих подій у польоті, обумовлених діяльністю екіпажу, розглядали Г. Карапетян, М. Михайлик, С. Пичко, А. Прокоф'єв та ін. Шляхам удосконалення морально-психологічної підготовки авіаційних фахівців присвячено наукові роботи О. Адамцевіча, Ц. Геллярштейна, О. Керницького, Р. Макарова, В. Марищук, Я. Подоляка, Н. Рудного, В. Саксеева та ін. Науковці вивчали різні аспекти професійної діяльності авіафахівців, однак недостатньо приділялася увага питанню щодо організації освітнього середовища льотних ЗВО з урахуванням особливостей фахової підготовки.

Метою статті є обґрунтування важливості ефективної організації освітнього середовища закладу вищої освіти в контексті професійної підготовки фахівців авіаційної галузі.

Методи дослідження: теоретичні – аналіз, синтез, систематизація, узагальнення тощо.

Виклад основного матеріалу. Глибока та всебічна модернізація сфери вищої освіти з виділенням необхідних для цього ресурсів та створенням механізмів їх ефективного впровадження на сьогодні є актуальним питанням для України. В умовах глобалізації та євроінтеграції актуальності набуває питання забезпечення якості освіти у вищих школах України з метою підготовки конкурентоспроможних, висококваліфікованих фахівців. Не виключенням є і льотні ЗВО, які найперші зацікавлені в якості професійної підготовки майбутніх авіаційних фахівців, оскільки це питання безпеки польотів в авіації. Тому, ефективна організація освітнього середовища, що забезпечує якість професійної підготовки майбутніх авіаційних фахівців, є необхідною умовою вищої школи.

Різноманітність і складність польотів, що виконують сьогодні повітряні судна, вимагають забезпечення захисту на випадок можливої повної відмови системи, унаслідок людської помилки або виходу з ладу одного з компонентів системи. Особливо важливою ланкою в структурі виконання польотів повітряних судів є людина, за своєю природою ця ланка має найбільшу гнучкість і здатність змінюватися. Для мінімізації можливостей людської помилки та підготовки персоналу, спроможного вміло і кваліфіковано виконувати фахові завдання, потрібна належно організована система навчання. У посібниках Міжнародної організації цивільної авіації (International Civil Aviation Organization, ICAO) з навчання

подано опис умінь і навичок, необхідних для реалізації професійних дій, що допомагають досягти професійної майстерності. Здібностям та обмеженим можливостям присвячено програму з людського чинника, у руслі якої державам надають інформацію, потрібну для розроблення програм підготовки та розширення їхньої обізнаності стосовно цього важливого питання (*ІКАО; Конвенція, Міжнародний документ*).

Мета ІКАО – підвищити безпеку польотів в авіації, сприяти якнайкращому розумінню державами значущості людського чинника в авіаційній галузі, що прийнята Конвенцією про міжнародну цивільну авіацію (1944 р.), яка й донині актуальна та не втратила чинності. З огляду на це ІКАО формулює низку вимог до підготовки професійних кадрів цивільної авіації. Особлива увага зосереджена на стані здоров'я авіаційних фахівців. Медичні стандарти, уміщені в Додатку до Конвенції про міжнародну цивільну авіацію ІКАО, дають змогу на ранній стадії фіксувати стани, що призводять до втрати працездатності та сприяють підтримці задовільного загального стану здоров'я членів льотного екіпажу й авіаційних диспетчерів за допомогою проведення періодичних оглядів (*ІКАО; Конвенція, Міжнародний документ*).

Авіаційний фахівець – фізична особа, яка пройшла спеціальну професійну підготовку і є власником чинного свідоцтва. Міністерство транспорту України (наказ № 486 від 07.12.1998 року) зазначає, що Правила видання свідоцтв авіаційному персоналу в Україні обов'язкові для авіаційного персоналу, що здійснює експлуатацію та технічне обслуговування цивільних повітряних суден, використання повітряного простору й обслуговування повітряного руху, підготовку авіаційних фахівців в організаціях, зареєстрованих на території України, незалежно від форм власності та відомчої підпорядкованості (*Про затвердження Правил видачі свідоцтв авіаційному персоналу в Україні*).

Видання свідоцтва – це акт видання дозволу на провадження певної діяльності, виконання якої в іншому випадку заборонене з огляду на те, що вона може спричинити серйозні наслідки. Кандидат на отримання свідоцтва повинен відповідати певним вимогам, регламентованим відповідно до складності роботи. Іспит на отримання свідоцтва допомагає перевірити фізичну придатність і рівень професійної підготовки, що необхідні для самостійної діяльності. Отже, для досягнення всебічної професійної компетентності важливо досягти нерозривної єдності навчання і процесу видання свідоцтв (*Про затвердження Правил видачі свідоцтв авіаційному персоналу в Україні*).

Правила видання свідоцтва є основою для розроблення навчальних програм підготовки авіаційних фахівців, сертифікації закладів освіти, експлуатантів та інших організацій, що проводять підготовку й перепідготовку авіаційних фахівців, а також для інспектування експлуатантів, підприємств із технічного обслуговування та ремонту авіаційної техніки, обслуговування повітряного руху, закладів освіти та інших організацій, що експлуатують цивільні повітряні судна.

Для отримання свідоцтва пілота випускник льотного ЗВО повинен:

- 1) виконувати весь комплекс підготовки до польоту згідно з чинними правилами, зокрема інструктаж щодо польоту, розрахунок характеристик маси й центрування, а також інші необхідні розрахунки;
- 2) проводити передпольотні перевірки й огляди швидко та ретельно, демонструвати знання правил льотної експлуатації систем літака і двигунів;
- 3) запускати двигуни на професійному рівні із забезпеченням повної безпеки техніки пілотування й управління повітряним рухом;
- 4) виконувати звичайний зліт, політ по колу й посадку, засвідчувати впевненість і компетентність під час польоту на дводвигуновому літаку;
- 5) виконувати політ на одному двигуні, імітація відмови двигуна має бути на безпечній висоті та швидкості, кандидат повинен упевнено діяти й керувати літаком у ході виконання польоту на одному двигуні; порядок дії в разі імітації відмови двигуна має відповідати вимогам РЛЕ; політ по колу та посадку з одним двигуном потрібно виконати впевнено за всіма аспектами;
- 6) виконувати політ за приладами; дії кандидата мають бути точними, при цьому він повинен продемонструвати високий рівень уміння виконувати польоти за приладами і знання чинних схем входу й виходу вписування в коло польотів;
- 7) демонструвати вміння пілотувати літак за визначеною траєкторією, обирати оптимальний режим польоту, виконувати навігацію й контроль із комплексним використанням стандартних правил; витримувати лінії шляху; користуватися автопілотом;
- 8) дотримуватися порядку дій із входу та виконання польоту в зоні очікування, пілотуючи літак із витримкою регламентованої висоти та швидкості, коригуючи курс і час польоту залежно від швидкості й напрямку вітру;
- 9) протягом перевірки вести зв'язок згідно з чинними правилами фразеології й радіообміну; упродовж усього польоту коригувати своє місцезнаходження, висоту, швидкість і напрямок польоту; демонструвати обачність, контроль за роботою систем літака;

10) у ході практичних вправ зі створення аварійних ситуацій демонструвати здатність автоматично виконувати всі дії з використанням карти аварійних перевірок; імітувати повідомлення, проводити необхідний інструктаж пасажирів (не передаючи інформацію в ефір) (Макаров та ін., 2005; Плачинда, 2014).

Професійна підготовка курсантів ЗВО авіаційного профілю є складною організаційною системою, що характеризується великою кількістю різних етапів підготовки, об'єднаних загальною метою функціонування світової авіації. Льотні ЗВО – це специфічні освітні установи, де необхідністю є звернення уваги викладацького складу на особливості майбутньої професійної діяльності курсантів. Адже, характерною рисою під час виконання професійних дій авіаційними фахівцями є вплив негативних чинників на організм авіатора, тому під час професійної підготовки курсантів льотних ЗВО основними завданням є формування стійкості до негативних чинників і формування готовності до виконання фахових завдань.

Одним із базових складників законодавства України про освіту є Закон України «Про вищу освіту», що формулює нормативно-правові вимоги до організації та функціонування системи вищої освіти в Україні, її правові, організаційні, фінансові й інші засади (*ІКАО; Конвенція, Міжнародний документ*). Аналіз площини формування та виконання законодавства з розвитку вищої освіти в Україні доводить, що Закон зазнавав постійних змін у зв'язку з рухом країни до Європи як основним напрямом інтеграції в європейський освітній простір. Цей Закон спрямований на врегулювання суспільних відносин у галузі навчання, виховання, професійної підготовки громадян України. Документ затверджує правові, організаційні, фінансові й інші засади функціонування системи вищої освіти, створює умови для самореалізації особистості, забезпечення потреб суспільства та держави у кваліфікованих фахівцях (Прокопенко, 2008).

Заклад вищої освіти має свою специфіку, яка є індивідуальною за просторово-часовими характеристиками освітнього середовища, що віддзеркалюють універсальні властивості часу (тривалість, неповторюваність, незворотність) і загальні властивості простору (протяжність, єдність перервностей неперервності, співбуття, співіснування явищ). Ці характеристики зумовлюють структурування освітнього середовища по вертикалі (цілі навчання, його зміст, технології, суб'єкти освітнього процесу та їх взаємодія) і по горизонталі (міжособистісне групове спілкування в студентському середовищі й соціумі).

Специфіка вищої школи – багатофакторна, взаємопов'язана, складна функційна характеристика ЗВО, що постійно розвивається за своїми внутрішніми законами й тенденціями, об'єднує в єдине ціле конкретний заклад вищої освіти як розімкнуту педагогічну систему та продукт його діяльності й функціонування. Один зі складників у низці специфічних чинників ЗВО – профіль конкретного закладу освіти. Специфіка закладу вищої освіти полягає ще й у тому, що під її комплексним впливом проходить інтенсивний, психологічно-напружений процес зміни особистостей як студентів, так і викладача: поступово зникають звички, зв'язки, стереотипи; формуються нові знання, уміння та навички, норми поведінки й мислення.

Зважаючи на специфіку льотних ЗВО, Державна авіаційна служба України окреслює такі вимоги щодо підготовки льотного складу в Україні: авіаційні заклади освіти цивільної авіації з підготовки льотного складу в Україні, які готують кандидатів для отримання свідоцтва члена екіпажу (FTO) та/або фіксації кваліфікаційних відомостей у свідоцтві члена екіпажу (TRTO), повинні мати сертифікат, виданий Державіаслужбою (*Правила сертифікації авіаційних навчальних закладів цивільної авіації з підготовки льотного складу в Україні*).

Відповідно до вимог, льотні ЗВО мають організаційно-стройовий відділ, мета якого – виховання дисциплінованих, відповідальних, грамотних авіаційних фахівців. У структурі відділу передбачено посади керівників офіцерського складу (начальник відділу, начальники курсів, вихователь) і старшинського складу з курсантів (старшина курсу, старшина групи, заступник старшини групи). Особи, які навчаються в льотних ЗВО, отримують статус «курсант». На курсі сформовано навчальні групи та навчальні роти. До інших специфічних рис належить проживання курсантів у гуртожитках закритого типу, харчування в їдальні, відвідування занять у форменому одязі. Викладач, який навчає курсантів льотних ЗВО, також повинен відповідно до статуту дотримуватися правил носіння форменого одягу, дисципліни та співпрацювати з організаційно-стройовим відділом (Герасименко, 2012).

Комплексність проблеми формування професійної надійності авіаційних фахівців умотивовує доцільність надання окремого місця льотним ЗВО в системі професійно-технічної освіти. Система професійної підготовки авіаційних фахівців являє собою сукупність спеціальних ефективних засобів (дисциплін) підготовки, інтегративний вплив яких у процесі їхнього функціонування спрямований на формування концентрованого результату – надійності авіаційного фахівця у звичайному та екстремальному режимах діяльності.

У дослідженнях Р. М. Макарова наголошено, що для організації комплексного процесу професійної підготовки авіаційних фахівців потрібні такі види підготовки: теоретична підготовка, яка формує науковий евристичний рівень знань, умінь і навичок; фізична підготовка, що вможливорює «динамічне здоров'я», стійкість до гіподинамічного режиму та працездатність; психологічна підготовка, яка сприяє психологічній готовності до професійної діяльності загалом та в окремих моментах життя; тренажерна підготовка, що моделює професійну діяльність в окремому її фрагменті у звичайному та екстремальному режимах діяльності; реальна професійна діяльність у професійних умовах; психофізіологічна підготовка, яка передбачає стійкість психічного й фізіологічного рівня людського чинника до екстремальних умов, матеріалізує професійні знання, уміння та навички за вірогіднісними параметрами (Макаров та Герасименко, 1997).

Надійність людини-оператора в екстремальних умовах залежить від сформованих у процесі професійної підготовки функційних адаптаційних систем, які діють разом із комплексом інших засобів підготовки оператора в системній організації педагогічного процесу. Надійністю людської ланки є рівень стабільності інтеграції мотиваційних, емоційних, інтелектуальних, фізичних і психофізичних компонентів діяльності, спрямованих на ефективне забезпечення професійних функцій в екстрених режимах у заданий час (Макаров та ін., 2005, с. 140-141).

Таким чином, професійна підготовка майбутнього авіаційного фахівця належить до тих компонентів авіаційної системи, що містять численну кількість небезпечних чинників, своєчасне виявлення яких попереджує авіаційні пригоди та катастрофи та мають стати сутністю безпеки польотів. У цьому контексті саме ефективна організація освітнього середовища у ЗВО авіаційного профілю відіграє ключову роль щодо формування фахової компетентності майбутніх авіаторів. У сучасних умовах це завдання є особливо актуальним. Доведено, що професійна підготовка курсантів у льотних ЗВО до майбутньої професійної діяльності відбувається за різними напрямками: засвоєння теоретичних знань, формування вмінь у процесі тренажерної та реальної діяльності тощо. У ході навчання авіафахівців необхідно формувати теоретичні й емпіричні знання, фізичні та психофізіологічні якості, реалізовувати тренажерну і практичну підготовку тощо.

Висновки. Насамперед, професійна підготовка авіаційних фахівців повинна бути організована згідно з вимогами ICAO, що окреслені в керівництві з управління безпекою польотів, метою якого є надання допомоги державам у розробленні нормативної структури й інструктивного

матеріалу з реалізації постачальниками обслуговування систем управління безпекою польотів. У документі також подано рекомендації щодо розроблення державної програми з безпеки польотів відповідно до Міжнародних стандартів і Рекомендованої практики («SARPS»).

Авіація потребує висококваліфікованих фахівців, посередній авіатор – потенційне джерело авіаційних аварій. З огляду на це необхідно, насамперед, проводити суворий професійний відбір тих, хто хоче стати пілотом або авіадиспетчером. Згодом, у зв'язку з надходженням в експлуатацію більш складних літальних апаратів, може постати питання про посилення вимог до професійного відбору персоналу і для наземних авіаційних професій. Проте, під час безпосередньої професійної підготовки в льотному ЗВО підвалиною якісної фахової підготовки майбутніх авіафахівців є ефективна організація освітнього середовища, що спрямована на інтеграцію всіх складових підготовки: теоретичну, фізичну, тренажерну, льотну тощо.

Перспективу подальших досліджень вбачаємо в пошуках шляхів удосконалення професійної підготовки майбутніх авіаційних фахівців з урахуванням негативних чинників фахової діяльності в авіаційній галузі.

ЛІТЕРАТУРА

- Герасименко, Л. С. (2012). *Адаптація викладачів іноземної мови до професійної діяльності в льотних навчальних закладах*. Кіровоград: КЛА НАУ (Herasymenko, L. S. (2012). *Foreign Language Teachers' Adaptation to the Professional Activity in Flying Educational Establishments*. Kirovograd: KLA NAU).
- Закон України «Про вищу освіту» (Law Ukraine "On Higher Education") (2014). Retrieved from: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
- ІКАО; Конвенція, Міжнародний документ (ІКАО; Convention, International Document) (1944). Retrieved from: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_655.
- Макаров, Р. Н., Недилько, С. Н., Бамбуркин, А. П., Григорецкий, В. А. (2005). *Авиационная педагогика*. Москва: МНАПЧАК, Кіровоград: ГЛАУ (Makarov, R. N., Nedilko, S. N., Bamburkin, A. P., Hryhoretskyi, V. A (2005). *Aviation pedagogy*. Moscow, Kirovohrad).
- Макаров, Р. Н., Герасименко, Л. В. (1997). *Теория и практика конструирования целевых моделей операторов особо сложных систем управления*. Москва: КОД (Makarov, R. N., Herasymenko, L. V. (1997). *Theory and practice of constructing target models of operators of especially complex control systems*. Moscow).
- Плачинда, Т. С. (2014). *Професійна підготовка майбутніх авіаційних фахівців: зарубіжний і вітчизняний досвід та шляхи підвищення якості*. Кіровоград: «Полімед – Сервіс» (Plachynda, T. S. (2014). *Training of future aviation specialists: foreign and domestic experience and ways to improve quality*. Kirovohrad: "Polymed – Service").
- Правила сертифікації авіаційних навчальних закладів цивільної авіації з підготовки льотного складу в Україні (Rules of Certification of Civil Aviation Educational Establishments for Flight Training in Ukraine). Retrieved from: <https://avia.gov.ua>.
- Про затвердження Правил видачі свідоцтв авіаційному персоналу в Україні (On approval of the Rules for issuing certificates to aviation personnel in Ukraine). Retrieved from: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0833-98>.

Прокопенко, Л. Л. (2008). *Гене́за та розвиток державної освітньої політики в Україні (IX – початок XX ст.)*. Дніпропетровськ: ДРІДУ НАДУ (Prokopenko, L. L. (2008). *Genesis and Development of State Education Policy in Ukraine (IX – beginning of the XX cen.)*).

РЕЗЮМЕ

Плачинда Татьяна. Особенности организации образовательной среды УВО авиационного профиля.

В статье подчеркивается необходимость организации образовательной среды в летных учебных заведениях с учетом особенностей профессиональной деятельности специалистов авиационной отрасли. Говорится о том, что Международная организация гражданской авиации (ИКАО) дает рекомендации относительно профессиональной подготовки летного состава, а именно дано описание умений и навыков, необходимых для реализации профессиональных действий, которые помогают достичь профессионального мастерства. Акцентируется, что учитывая специфику летных УВО, Государственная авиационная служба Украины определяет требования по подготовке летного состава в Украине, в соответствии с этими требованиями, летные УВО имеют специфическую структуру и организацию образовательного процесса. Делается вывод, что основой качественной профессиональной подготовки будущих авиаспециалистов является эффективная организация образовательной среды.

Ключевые слова: авиационный специалист, летные учреждение высшего образования, профессиональная подготовка, образовательная среда, авиационная отрасль, ИКАО, свидетельство пилота, специфика учреждения высшего образования.

SUMMARY

Plachynda Tetiana. Organizational features of educational environment in aviation higher education institutions.

Article emphasizes necessity of organizing educational environment in aviation higher education institutions, taking into account peculiarities of aviation specialists' professional activity. It is stated that International Civil Aviation Organization (ICAO) provides guidance on flight crew professional training, namely a description of skills and competencies required to undertake professional activities, which help achieve professional proficiency. In accordance with pilots' certification rules, including obtaining a certificate, requirements for graduates of aviation higher education institutions are outlined. It is emphasized that in view of aviation higher education institutions specifics, State Aviation Authorities of Ukraine outline following requirements for flight crew training in Ukraine: civil aviation higher education institutions in Ukraine, which prepare candidates for flight crew certification (FTO) and/or recording of qualification information in the crew member's certificate (TRTO), must have a certificate issued by State Aviation Authorities. In accordance with requirements, aviation higher education institutions have an organizational and structural department, the purpose of which is to educate disciplined, responsible, competent aviation specialists. Department structure provides for positions of officers (head of department, heads of courses, tutor) and sergeants (sergeant of the course, sergeant of the group, deputy sergeant of the group). Persons enrolled in aviation higher education institutions are granted cadet status. Each course has training groups and training squadrons. Other specific features include cadets' accommodation in dormitories of closed type, eating in dining room, attending classes in uniform. The teacher who teaches cadets of aviation higher education institutions must also,

in accordance with statute, observe the rules of wearing uniform, discipline and cooperate with organizational and structural department.

It is clarified that cadets' professional training for future professional activity in aviation higher education institutions is performed in various directions: acquisition of theoretical knowledge, formation of skills in the process of simulator training and real activity, etc. Training of future aviation specialists belongs to those components of aviation system that contain a number of dangerous factors, timely detection of which prevents aviation accidents and catastrophes and should become the essence of flight safety, so the basis of qualitative professional training of future aviation specialists is effective organization of educational environment.

Key words: *aviation specialist, aviation higher education institutions, professional training, educational environment, aviation industry.*

УДК 378.937

Нанушка Подковирофф

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

ORCID ID 0000-0001-6165-4436

DOI 10.24139/2312-5993/2019.06/129-138

ПРОВІДНІ СУПЕРЕЧНОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ МІЖКУЛЬТУРНОЇ ОСВІТИ

Стаття присвячена висвітленню результатів констатувального експерименту з вияву провідних суперечностей, які знижують якість професійної підготовки майбутніх учителів іноземних мов до міжкультурної освіти. На основі провідних європейських документів уточнено сутність і завдання міжкультурної освіти. Конкретизовано визначення міжкультурної освіти як концепції навчання дітей, молоді й дорослих у дусі розуміння і толерантного ставлення до інших культур, рас, релігій, поглядів та звичаїв, а також як сукупності інноваційних технологій навчання й виховання, спрямованих на визнання рівноправності всіх культур, реалізацію міжкультурного діалогу, знищення стереотипного мислення та маргінальних поглядів тощо. За результатами соціологічного опитування випускників закладів вищої освіти виявлено провідні суперечності, що мають місце у процесі професійної підготовки майбутніх учителів іноземних мов.

Ключові слова: *інтеркультурний підхід, міжкультурна освіта, організатор міжкультурної освіти, майбутні вчителі іноземної мови, суперечності професійної підготовки.*

Постановка проблеми. В епоху багатокультурності, як засвідчує міжнародний соціально-педагогічний досвід, міжкультурна освіта сприяє руйнуванню етнокультурних та історичних стереотипів, а також негативних упереджень, які можуть спричинити подальше поглиблення міжетнічних та міждержавних взаємин. Відштовхуючись від провідних визначень поняття міжкультурної освіти, варто акцентувати увагу на ключових моментах